

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про встановлення для виробників, що здійснюють виробництво електричної
енергії на гідроакумуючих станціях, граничної нижньої межі
обов'язкової купівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед»**

НЕК «Укренерго» листом від 26.11.2021 № 01/54368 звернулась до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), з пропозицією щодо забезпечення надійної та безпечної роботи ОЕС України та ефективного використання енергоресурсів шляхом встановлення для виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на ГАЕС, граничної нижньої межі обов'язкової купівлі електричної енергії на РДН з метою покриття технологічних потреб ГАЕС.

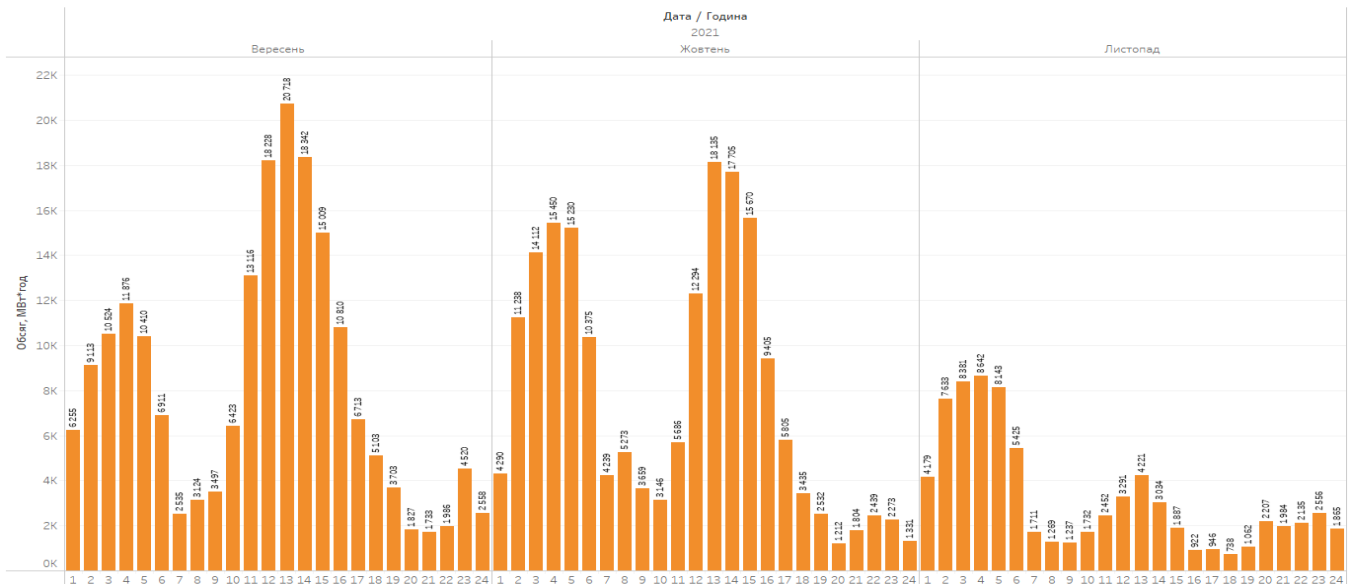
НКРЕКП здійснює державне регулювання з метою досягнення балансу інтересів споживачів, суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, і держави, забезпечення енергетичної безпеки, європейської інтеграції ринків електричної енергії та природного газу України.

Відповідно до пункту 7 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) балансуєчий ринок електричної енергії (далі – балансуєчий ринок) – ринок, організований оператором системи передачі електричної енергії з метою забезпечення достатніх обсягів електричної потужності та енергії, необхідних для балансування в реальному часі обсягів виробництва та імпорту електричної енергії і споживання та експорту електричної енергії, врегулювання системних обмежень в об'єднаній енергетичній системі України, а також фінансового врегулювання небалансів електричної енергії.

Водночас виробниками, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумуючих електростанціях (далі – ГАЕС), балансуєчий ринок переважно використовується як торговельний майданчик, на якому здійснюється купівля електричної енергії для покриття технологічних потреб для заповнення водосховищ ГАЕС шляхом отримання оперативної команди ОСП на розвантаження.

Слід зазначити, що в нічні години, коли повинна відбуватись закачка ГАЕС, ОЕС України здебільшого є збалансованою, відповідно диспетчер ОСП не надає оперативних команд постачальникам послуг з балансування або надає їх відповідно до переліку пропозицій на балансуєчому ринку. Водночас обсяг наданих команд не є достатнім для здійснення споживання електричної енергії насосними модулями ГАЕС в режимі закачування для заповнення водосховищ, більш того в листопаді кількість команд на балансуєчому ринку на розвантаження суттєво зменшилась.

Обсяги виконаних команд на балансуєчому ринку на розвантаження за 2 декади осінніх місяців 2021 року, МВт*год

Водночас для проходження ранкового та вечірнього піку існує необхідність у використанні диспетчером оператора системи передачі потужностей ГАЕС, проте, зважаючи на викладене вище, ГАЕС не забезпечує закачування води до водосховищ. У такому випадку ОСП видає оперативні команди на балансуєчому ринку у відповідності до ранжиру, зокрема тепловим електростанціям, які для виробництва електричної енергії використовують здебільшого вугілля, запаси котрого є низькими.

За результатом здійснення моніторингу НКРЕКП функціонування ринку «на добу наперед» (далі – РДН) у листопаді 2021 року встановлено різке зниження ціни в нічні години. Так, зокрема за рахунок відсутності попиту в нічні години, ціна по окремих годинах встановлюється на рівні 10 грн/МВт*год.

Ціна РДН в торговій зоні в нічні години листопаді 2021 року грн/МВт*год

Day of Data	Година							
	1	2	3	4	5	6	7	24
1 листопада 2021 р.	1995	1385	1380	1380	1385	1475	1995	2000
2 листопада 2021 р.	1994	1470	1460	1460	1460	1470	1995	1995
3 листопада 2021 р.	1995	1465	1460	1455	1460	1465	1995	2000
4 листопада 2021 р.	1994	1470	1465	1460	1460	1474	1995	1995
5 листопада 2021 р.	1850	1455	960	850	949	1455	1995	1995
6 листопада 2021 р.	1970	1465	1060	1014	1064	1465	1994	2000
7 листопада 2021 р.	1995	1470	1465	1405	1405	1410	1994	2000
8 листопада 2021 р.	1970	888	717	714	717	1460	1995	1994
9 листопада 2021 р.	1970	1395	1395	949	1395	1395	1995	1994
10 листопада 2021 р.	1970	1370	1370	1365	1365	1380	1994	1995
11 листопада 2021 р.	1970	1340	1335	1330	1335	1340	1995	1995
12 листопада 2021 р.	1970	1465	1460	1300	1460	1465	1995	1995
13 листопада 2021 р.	1970	1510	1505	1500	1500	1505	1994	1995
14 листопада 2021 р.	1900	650	650	650	650	650	948	1995
15 листопада 2021 р.	1000	600	514	500	599	608	1994	1840
16 листопада 2021 р.	1790	500	500	499	500	607	1960	1980
17 листопада 2021 р.	1790	600	435	423	449	606	1990	1995
18 листопада 2021 р.	1730	1310	782	625	670	1320	2000	2000
19 листопада 2021 р.	1990	1975	1300	1300	1300	1980	1993	1994
20 листопада 2021 р.	1680	1270	1260	1240	1240	990	1910	1925
21 листопада 2021 р.	1970	609	527	490	490	600	1200	1895
22 листопада 2021 р.	570	329	300	300	300	350	800	1994
23 листопада 2021 р.	608	300	218	218	218	600	2000	2000
24 листопада 2021 р.	604	210	100	99	100	600	1990	2000
25 листопада 2021 р.	600	105	48	45	48	600	1990	1994
26 листопада 2021 р.	300	18	10	10	10	45	1750	1441
27 листопада 2021 р.	10	10	10	10	10	10	10	773
28 листопада 2021 р.	300	88	15	10	15	88	123	400
29 листопада 2021 р.	99	20	16	10	15	21	260	1985

Відповідно до пункту 3 статті 67 розділу XIV Закону Регулятор з метою забезпечення достатнього рівня ліквідності на РДН має право встановлювати

виробникам, що здійснюють виробництво електричної енергії на ГАЕС, граничну нижню межу обов'язкової купівлі електричної енергії на РДН для покриття технологічних потреб ГАЕС.

Ураховуючи зазначене, з метою забезпечення достатнього рівня ліквідності на РДН у нічні години, забезпечення надійної та безпечної роботи ОЕС України та ефективного використання енергоресурсів пропонується розглянути питання щодо встановлення для виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на ГАЕС, граничну нижню межу обов'язкової купівлі електричної енергії на РДН з метою покриття технологічних потреб ГАЕС у розмірі не менше 95 % від обсягу фактичних технологічних потреб у розрахункових періодах, визначених оператором системи передачі.

**Заступник директора
Департаменту енергоринку**

Ю. Шамрелюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про встановлення для виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумуючих станціях, граничної нижньої межі обов'язкової купівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед»

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Установити для виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумуючих станціях, граничну нижню межу обов'язкової купівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед» для покриття технологічних потреб гідроакумуючих станцій у розмірі не менше 95 % від обсягу фактичних технологічних потреб у розрахункових періодах, визначених оператором системи передачі.

2. Оператору системи передачі до 10:00 дня, що передує торговому дню, інформувати виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумуючих станціях, про розрахункові періоди торгового дня, у яких необхідно здійснити купівлю електричної енергії на ринку «на

добу наперед» з метою покриття технологічних потреб гідроакумуючих станцій.

3. Оператору системи передачі та оператору ринку забезпечити моніторинг виконання пункту 1 цієї постанови виробниками, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумуючих станціях, та у разі виявлення порушень невідкладно інформувати Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

4. Ця постанова набирає чинності з 04 грудня 2021 року.

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк